

Bryssel den 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9765/22

ECOFIN 554
UEM 158
SOC 349
EMPL 231
COMPET 452
ENV 553
EDUC 222
RECH 345
ENER 261
JAI 816
GENDER 94
ANTIDISCRIM 74
JEUN 105
SAN 350

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	9418/22 - COM(2022) 620 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Maltas nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram 2022

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har granskats och godkänts av olika rådskommittéer och som grundas på kommissionens förslag COM(2022) 620 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Maltas nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241², genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker samtidigt resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att uppdateras i juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det sociala åtagandet från Porto som undertecknades den 7 maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011³, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Malta inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport, som innehöll en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴ (*rekommendation om euroområdet 2022*) den 5 april 2022 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 14 mars 2022.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts genom bland annat högre priser på energi, livsmedel och råvaror samt svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom liksom mot de företag som är mest sårbara för energiprishöjningar. Unionen märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. De ekonomiska effekterna av Rysslands anfallskrig har påverkat medlemsstaterna på ett asymmetriskt sätt. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 rådets direktiv 2001/55/EG⁵ för första gången genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382⁶, och därigenom ges fördrivna människor från Ukraina rätt att lagligen vistas i unionen och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbetsmarknaden, hälso- och sjukvård, bostäder och social välfärd.

⁵ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års europeiska planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, utöver eventuella andra landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då sådana granskade, uppdaterade eller ändrade återhämtnings- och resiliensplaner lämnades in.
- (5) Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är aktiverad sedan mars 2020. I sitt meddelande av den 3 mars 2021 med titeln *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser* förde kommissionen fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i unionen eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

- (6) I enlighet med riktlinjen i rådets rekommendation av den 18 juni 2021⁷ med avgivande av rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram 2021 mäts den samlade finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen), men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt⁸. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade⁹ primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen) och investeringar.

⁷ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 83).

⁸ Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

⁹ Som inte finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens eller andra unionsmedel.

- (7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 (*den finanspolitiska vägledningen*) som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 noterade kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, samtidigt som det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i den europeiska planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.
- (8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med kommissionens vinterprognos 2022. Mot bakgrund av dessa överväganden måste de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning samt hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, inbegripet utmaningarna till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina när det gäller försvar och säkerhet, och bör se olika ut för olika medlemsstater enligt deras finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.

- (9) Den 13 juli 2021 lämnade Malta in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen bedömde enligt artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 5 oktober 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Maltas återhämtnings- och resiliensplan¹⁰. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 som anger att Malta på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.
- (10) Den 15 april 2022 lämnade Malta in sitt nationella reformprogram för 2022 och den 2 maj 2022 sitt stabilitetsprogram för samma år, inom den frist som fastställs i artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Maltas halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts med genomförandet av dess återhämtnings- och resiliensplan också återspeglas i det nationella reformprogrammet för 2022.
- (11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Malta. Den innehöll en bedömning av hur väl Malta hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Maltas genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten bedömdes också Maltas framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, liksom framstegen med att nå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

¹⁰ ST 11941/2021, ST 11941/2021 ADD 1.

- (12) Den 23 maj 2022 lade kommissionen fram en rapport i enlighet med artikel 126.3 i fördraget. Rapporten behandlade Maltas budgetläge utifrån det faktum att dess underskott i de offentliga finanserna 2021 överskred fördragets referensvärde på 3 % av bruttonationalprodukten (BNP). Rapporten slog fast att underskottskriteriet inte var uppfyllt. I linje med kommissionens meddelande av den 2 mars 2022 föreslog kommissionen inte att nya förfaranden vid alltför stora underskott skulle inledas under våren 2022, och kommer att göra en ny bedömning av om det är nödvändigt att föreslå att sådana förfaranden ska inledas under hösten 2022.
- (13) I sin rekommendation av den 20 juli 2020¹¹ rekommenderade rådet Malta att under 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i enlighet med den allmänna undantagsklausulen, för att effektivt hantera covid-19-pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. Malta rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena så medger, bedriva en finanspolitik som syftar till att nå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Maltas underskott i de offentliga finanserna under 2021 från 9,5 % av BNP 2020 till 8,0 %. Maltas finanspolitiska åtgärder bidrog till den ekonomiska återhämtningen under 2021, samtidigt som de tillfälliga krisstödsåtgärderna minskade från 6,3 % av BNP 2020 till 4,7 % 2021. De åtgärder som Malta vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antog 2020 och 2021 var tillfälliga eller kompenseras med uppvägande åtgärder. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat ökade den offentliga bruttoskulden från 53,4 % av BNP 2020 till 57,0 % av BNP 2021.

¹¹ Rådets rekommendation av den 20 juli 2020 om Maltas nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram 2020 (EUT C 282, 28.6.2020, s. 116).

(14) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i stabilitetsprogrammet 2022 är realistiskt. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 4,4 % 2022 och med 3,9 % 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en lägre real tillväxt i BNP på 4,2 % 2022 och en högre tillväxt på 4,0 % 2023. I stabilitetsprogrammet 2022 förväntar regeringen sig att det samlade underskottet kommer att minska till 5,4 % av BNP 2022 och till 4,6 % 2023. Minskningen under 2022 speglar i huvudsak den ökade ekonomiska aktiviteten och nettoeffekten av att krisstödsåtgärderna delvis har avvecklats, medan nya åtgärder har vidtagits för att möta de höga energipriserna. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten öka till 58,6 % av BNP under 2022 och fortsätta att öka till 59,4 % under 2023. Utifrån de politiska åtgärder som var kända vid prognosens brytdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett underskott i de offentliga finanserna för 2022 och 2023, på 5,6 % respektive 4,6 % av BNP. Detta är i linje med det beräknade underskottet i stabilitetsprogrammet 2022. I kommissionens vårprognos 2022 förutses en liknande offentlig skuldkvot, 58,5 % av BNP 2022 och 59,5 % 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2022 beräknas den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 4,5 %. Den beräkningen omfattar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Maltas potentiella tillväxt.

- (15) Under 2022 fasade regeringen ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisåtgärderna förväntas minska från 4,7 % av BNP 2021 till 1,3 % 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 1,0 % av BNP 2022 och 0,6 % av BNP 2023¹². Dessa åtgärder består framför allt av sänkningar av indirekta skatter på energiförbrukning och subventioner till energiproduktion för att kompensera för prisökningarna på importerad el och koldioxidutsläpp. Dessa åtgärder har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna förblir höga 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Vissa av åtgärderna är inte riktade, i synnerhet subventionerna till energiproduktion och sänkningarna av bränslepunktskatter. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas också av kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina, som enligt kommissionens vårprognos väntas uppgå till 0,1 % av BNP 2022 och 0,1 % 2023¹³.
- (16) I sin rekommendation av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Malta att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Malta rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena så medger, bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning och säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet, och samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.

¹² Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärder som vidtagits sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹³ Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till unionen förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom unionen i mars 2022. För budgetkostnader per person grundas beräkningarna på mikrosimuleringsmodellen Euromod från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av såväl kontantförmåner som människor kan vara berättigade till som naturaförmåner som utbildning och hälso- och sjukvård.

(17) Under 2022 förväntas, enligt kommissionens vårprognos 2022 och uppgifterna i Maltas stabilitetsprogram 2022, den finanspolitiska inriktningen vara stödjande med -1,5 % av BNP, i enlighet med rådets rekommendation¹⁴. Malta planerar att ge fortsatt stöd till återhämtningen genom att använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar, vilket rådet rekommenderade. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas öka med 0,2 procentenhet av BNP jämfört med 2021. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,3 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen 2022¹⁵. Av det skälet planerar inte Malta att upprätthålla sina nationellt finansierade investeringar. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett expansivt bidrag på 1,6 procentenheter till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta betydande expansiva bidrag omfattar den ytterligare effekten från åtgärderna för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,5 % av BNP) liksom kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP). Regeringen gav dessutom ekonomiskt stöd till hushållen (0,3 % av BNP) och ökade avgiftsfinansierade och icke avgiftsfinansierade pensionsförmåner utöver levnadskostnadsjusteringen (0,2 % av BNP), samtidigt som tillväxttakten för insatsförbrukning (ej inräknat åtgärder) var fortsatt stark (0,4 % av BNP).

¹⁴ Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

¹⁵ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara neutralt, 0,0 procentenheter av BNP.

- (18) I kommissionens vårprognos 2022 beräknas den finanspolitiska inriktningen 2023 ligga på 1,1 % av BNP vid oförändrad politik¹⁶. Malta förväntas fortsätta att använda bidragen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens under 2023 för att finansiera ytterligare investeringar till stöd för återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas öka med 0,2 procentenhet av BNP jämfört med 2022. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,1 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen 2023¹⁷. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett kontraktivt bidrag på 1,3 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Här ingår effekter av utfasningen av åtgärderna mot höjda energipriser (0,4 % av BNP), av det tillfälliga ekonomiska stödet till hushållen (0,3 % av BNP) och av de avgiftsfinansierade och icke avgiftsfinansierade pensionsförmånerna utöver levnadskostnadsjusteringen (0,2 % av BNP). Dessutom förväntas insatsförbrukningen (ej inräknat åtgärder) öka mindre än BNP i löpande priser (0,4 % av BNP).
- (19) I 2022 års stabilitetsprogram förväntas underskottet i de offentliga finanserna successivt minska till 4,6 % av BNP 2023, till 2,8 % 2024 och till 2,4 % 2025. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas därför gå under 3 % av BNP 2024. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten sjunka fram till och med 2025, med en minskning till 58,6 % av BNP 2024 och till 57,2 % 2025. Enligt kommissionens analys verkar riskerna för skuldållbarheten vara medelhöga på medellång sikt.

¹⁶ Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

¹⁷ Övriga nationellt finansierade kapitalutgifter beräknas ge ett expansivt bidrag på 0,1 procentenheter av BNP.

(20) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar med en preliminär tidsplan för genomförandet som ska slutföras senast den 31 augusti 2026. De bidrar till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Malta från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, utöver eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då en återhämtnings- och resiliensplan antogs. Återhämtnings- och resiliensplanen är ambitiös och innehåller reformer och investeringar för att möta utmaningar inom hälso- och sjukvård, sysselsättning, utbildning och kompetens, den gröna och den digitala omställningen, rättsskipning samt kampen mot korruption och penningtvätt. God förvaltning är en av hörnstenarna i regeringens långsiktiga ekonomiska vision, och återhämtnings- och resiliensplanen innehåller betydande insatser för att hantera utmaningar inom detta område. Investeringar i utbildning har också en framträdande plats i återhämtnings- och resiliensplanen, med relevanta åtgärder för att korrigera svagheter i utbildningssystemet. En stor del av de planerade investeringarna fokuserar på den gröna och den digitala omställningen, och följer därmed de landsspecifika rekommendationerna om investeringar inom dessa områden. De utmaningar som identifierats med avseende på aggressiv skatteplanering, forskning och utbildning (FoI) samt pensionssystemets hållbarhet hanteras delvis i återhämtnings- och resiliensplanen.

- (21) Genomförandet av Maltas återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen i Malta står för 53,8 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 25,5 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål, kommer att bidra till att Malta snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför återhämtnings- och resiliensplanen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.
- (22) Malta har ännu inte lämnat in den partnerskapsöverenskommelse som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060¹⁸ och de övriga sammanhållningspolitiska program som föreskrivs i den förordningen. I enlighet med förordning (EU) 2021/1060 ska Malta beakta de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (23) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som hanteras genom återhämtnings- och resiliensplanen står Malta inför ett antal andra utmaningar som rör inslag i skattesystemet som underlättar aggressiv skatteplanering. Åtgärder mot aggressiv skatteplanering fortsätter att vara en förutsättning för att skattesystemet ska bli effektivare och rättvisare, vilket konstateras i 2022 års rekommendation om euroområdet. Den aggressiva skatteplaneringen får spridningseffekter mellan medlemsstaterna och kräver att unionslagstiftningen kompletteras med samordnade nationella åtgärder. Malta har vidtagit åtgärder för att motverka aggressiva skatteplaneringsmetoder genom att genomföra tidigare överenskomna internationella och europeiska initiativ, och genom att i återhämtnings- och resiliensplanen åta sig att göra en oberoende granskning av utgående och ingående betalningar (dvs. mellan personer bosatta i unionen och personer bosatta i tredjeländer) som ska följas upp av genomförandelagstiftning i linje med den granskningens slutsatser. Utgående betalningar av räntor, royaltyer och utdelningar från Maltabaserade bolag till noll- eller lågskatteländer (dvs. länder med en lagstadgad bolagsskattesats som understiger den lägsta lagstadgade bolagsskattesatsen i unionen, vilken är 9 %) kan dock leda till att dessa betalningar undgår att beskattas helt till dess att källskatter, eller motsvarande defensiva åtgärder, införs i Malta för att säkerställa att sådana betalningar beskattas på rätt sätt. Dessutom riskerar behandlingen av bolag som är skattemässigt hemmahörande i Malta men som inte har sin hemvist där att fortsätta leda till dubbel icke-beskattning för både bolag och enskilda personer.
- (24) Inom ramen för det mandat som unionens stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar kommissionens förslag till en REPowerEU-plan till att så snart som möjligt fasa ut unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte har kommissionen för avsikt att identifiera de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på unionsnivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

(25) Malta släpar efter med att uppnå sitt mål att senast 2030 minska (med 19 % från 2005 års nivåer) de växthusgasutsläpp som inte ingår i unionens utsläppshandelssystem utan som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842¹⁹. Maltas åtagande att bli klimatneutralt senast 2050 kommer att kräva löpande investeringar av hushåll, företag och myndigheter. Unionens klimatambitioner skärps och inriktas på mer ekonomiskt överkomlig, säker och hållbar energi, och ytterligare insatser krävs för att utnyttja Maltas sol- och vindpotential, bland annat flytande havsbaserad energi, med tanke på att den förnybara energin endast står för 8 % av energimixen. Malta är kraftigt beroende av olja (48 %) och naturgas (44 %). Naturgas användes för att generera 86 % av Maltas el under 2020. Malta importerar inte gas eller olja från Ryssland²⁰, men den snabba ökningen av energipriserna har börjat påverka landet. Malta avser att förbättra energiförsörjningstryggheten genom att bygga en andra elsammanlänkning. Ett minskat beroende av fossila bränslen skulle även kräva en uppgradering av el- och distributionsnäten, liksom investeringar i ellagring för att kunna tillhandahålla avbrottsfri, flexibel och snabbreagerande energi. Fokus på byggnaders energieffektivitet, framför allt i bostadsbyggnader, till exempel genom att installera värmepumpar och andra gröna lösningar, skulle bidra till att minska energiefterfrågan. Malta måste ytterligare höja ambitionsnivån när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser, öka andelen förnybar energi och öka energieffektiviteten för att man ska uppnå målen i 55 %-paketet. Dessutom ökar utsläppen från vägtransporter kontinuerligt och är den största källan till växthusgasutsläpp som inte omfattas av utsläppshandelssystemet. Minskad trafikträngsel skulle kräva en bättre kollektivtrafik, införande av intelligenta transportsystem och investeringar i infrastruktur för mjuk rörlighet (som trottoarer och cykelbanor) för att vara ett säkert alternativ till privat bilanvändning.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 156, 19.6.2018, s. 26).

²⁰ Eurostat (2020), andelen rysk import av den totala importen av naturgas, råolja och stenkol. När det gäller genomsnittet för EU-27 baseras den totala importen på import från länder utanför EU-27. För Malta omfattar den totala importen handel inom unionen. Råolja omfattar inte raffinerade oljeprodukter.

- (26) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom många sektorer, kan Malta, för att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Malta använda Europeiska socialfonden+, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057²¹, för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.
- (27) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet 2022, och dess yttrande²² återspeglas i rekommendation 1.
- (28) Med hänsyn till de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra de rekommendationer som anges i rekommendationen om euroområdet 2022. För Malta återspeglas detta särskilt i rekommendationerna 1, 2 och 3.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Malta att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning.

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21).

²² Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 5 oktober 2021. Lämna in de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 i syfte att avsluta förhandlingarna med kommissionen och därefter påbörja genomförandet av dem.
3. Vidta åtgärder för att på ett ändamålsenligt sätt korrigera delar av skattesystemet som kan underlätta aggressiv skatteplanering för enskilda personer och multinationella företag, bland annat genom att säkerställa tillräcklig beskattning av utgående betalningar av räntor, royaltyer och utdelningar, samt ändra reglerna för utländska företag som inte har sin skattehemvist i Malta.
4. Minska det generella beroendet av fossila bränslen. Påskynda utbyggnaden av förnybara energikällor, möjliggöra och främja investeringar i vind- och solenergi, däribland flytande havsbaserad energi, ytterligare uppgradera Maltas elöverförings- och eldistributionsnät samt skapa initiativ för ellagring för att man ska kunna tillhandahålla avbrottsfri, flexibel och snabbreagerande energi. Minska energiefterfrågan genom förbättrad energieffektivitet, särskilt i bostadsbyggnader. Minska utsläppen från vägtransporter genom att förbättra framkomligheten genom bättre servicekvalitet inom kollektivtrafiken, intelligenta transportsystem och investeringar i infrastruktur för mjuk rörlighet.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande